

Hallituksen esitys Eduskunnalle Finnair Oy:n ulko- ja kotimaisten lainojen valtion takauksista.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston antamaan valtion takauksia Finnair Oy:n yhteensä enintään

250 000 000 markan ulko- ja kotimaisille lainoille vuosina 1980—1984.

PERUSTELUT.

1. Edelliset takausvaltuudet.

Eduskunta on 29 päivänä toukokuuta 1979 päättänyt oikeuttaa valtioneuvoston vastavakuuksia vaatimatta, mutta muuten määräämälleen ehdoilla antamaan valtion omavelkaisia takauksia vuosina 1979—1984 Finnair Oy:n pääomamäärältään yhteensä enintään 200 miljoonaa markkaa nousevien lainojen vakuudeksi (550/79). Nämä takausvaltuudet myönnettiin kolmen DC-9-51 koneen hankinnan ja tarvittavien liitännäisinvestointien rahoittamista varten.

2. Finnair Oy:n suunnittelemat lentokaluston hankinnat.

Finnair Oy:n on polttoaine- ja muiden käyttökustannustensa minimoimiseksi ja tuottavuutensa parantamiseksi ryhdyttävä standardisoimaan kaksimoottorilavastoonsa ja lisättävä samalla koneidensa paikkalukua. Vanhemmasta kalustosta poistetaan aluksi Caravelle- ja myöhemmin Douglas DC-9-10 -sarjan lentokoneita, jotka vähitellen saavuttavat 20 vuoden iän.

Matalatuottoisen liikenteen osuuden kasvu ja yhtiön pyrkimys ylläpitää kotimaanliikenteessä mahdollisimman alhaista hintatasoa aiheuttavat, että osassa ulkomaanliikennettä ja kotimaanliikenteessä on perusteltua käyttää uutena hankittavan kaluston sijasta käytettyinä ostettavia lentokoneita, joissa investointi matkustajapaikkaa kohden on vain 50—60 % vastaavan uuden hinnasta. Koska yhtiöllä on jo olemassa

voimakas Douglas DC-9 -konetyypille perustuva tekninen organisaatio kaikkine siihen liittyvine perusinvestointeineen, voidaan nämä edut parhaiten käyttää hyväksi yhtenäistämällä laivastoa tämän konetyypin uudempien versioiden suuntaan.

Yhtiön hallitus on 21. 3. 1980 pitämässään kokouksessa päättänyt, että yhtiö ostaa japanilaiselta TOA Domestic Airlines Co., Ltd:lta (TDA) kolme käytettyä DC-9-41 -tyyppistä lentokonetta varalaitteineen ja osineen ja varaa oikeuden ostaa myöhemmin vielä kolme samalaista konetta kiinteään hintaan. Ostettavat koneet ovat yhtiön käytössä olevaa uusinta DC-9-51 -versiota edeltänyt DC-9 muunnos ja ne ovat olleet TDA:n käytössä noin 7 vuotta. Koneiden kappalehinta on 6,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria ja kolme ensimmäistä konetta toimitetaan joulukuun 1980 ja huhtikuun 1981 välisenä aikana.

Edellä selostettu hankinta mukaan luettuna yhtiön kaksimoottorilavaston kehitysuunnitelma vuosina 1980—1984 on seuraava:

Konetyyppi/paikkaluku	Lukumäärä	
	1. 4. 1980	Kpl 1. 4. 1984
DC-9-51/130	8	12
DC-9-41/120	—	6
DC-9-10/ 80	9	7
Caravelle/ 97	8	3
	<u>25</u>	<u>28</u>
Kokonaispaikkaluku	2 536	3 131

3. Rahoitustarve ja ehdotetut takausvaltuudet.

Finnair Oy:n toiminta kehittyi varsin suoisasti tilivuonna 1979/1980. Yhtiön liikevaihto kasvoi noin 1,2 miljardiin markkaan kasvun ollessa noin 20 prosenttia. Myös toiminnan taloudellinen tulos kehittyi tyydyttävästi. Yhtiön investoinnit kasvoivat varsin voimakkaasti niiden määrän noustessa 136 miljoonaa markkaan. Yhtiön investoinnit tulevat lähivuosina pysymään korkealla tasolla.

Japanista ostettavan kaluston kokonaishinta on noin 42 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria eli noin 160 miljoonaa markkaa. Kaluston hankinta aiheuttaa lisäksi tarvetta eräisiin liitännäisinvestointeihin.

Edellä mainitut investoinnit on tarkoitus rahoittaa pitkäaikaisilla kotimaisilla ja ulkomaisilla lainoilla. Tämän lisäksi Finnair Oy:n tarkoituksena on ottaa lainoitusta kasvavan käyttöpääomatarpeensa rahoitukseen sekä mahdollisesti aikaisempien kaluston käyttöikäen nähden liian lyhytaikaisten toimitus- yms. luottojen uusimiseen.

Näitä rahoitustarpeita silmällä pitäen esitetään, että valtioneuvosto oikeutettaisiin antamaan Finnair Oy:n ottamille lainoille valtion takauksia enintään 250 miljoonan markan pääomamäärälle.

Tällä hetkellä on kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta varsin vaikeata saada edullisia pitkäaikaisia, kiinteäkorkoisia lainoja. Sen johdosta ehdotetaan, että siinä tapauksessa että val-

tion takaamia lainoja uusitaan vuosina 1980—1984 lainojen uusimista varten otettujen lainojen vakuudeksi voidaan myöntää valtion takauksia näiden samojen takausvaltuuksien nojalla 250 miljoonan markan enimmäismäärää kuitenkin ylittämättä.

Takausvaltuudet ehdotetaan myönnettäväksi siten, että takaukset voidaan antaa valtion omavelkaisuina takauksina vaatimatta vastavakuuksia.

Sen perusteella, mitä edellä on lausuttu esitetään,

*että Eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston määräämillään ehdoilla vastavakuuksia vaatimatta antamaan vuosina 1980—1984 valtion omavelkaisia takauksia Finnair Oy:n ottamien, pääomamäärältään yhteensä enintään 250 000 000 markkaan nousevien ulko- ja kotimaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi siten, että muun kuin Suomen rahan määräisen lainan arvo laske-
taan takausta annettaessa sovellettavan Suomen Pankin myyntikurssin mukaan.*

Uusittaessa näitä lainoja vuosina 1980—1984 voidaan otettavien lainojen vakuudeksi myöntää valtion takauksia näiden samojen takausvaltuuksien nojalla edellyttäen, että valtion takausvastuu ei ylitä 250 000 000 markan pääomamäärää.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1980.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Ministeri Pirkko Työläjärvi

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Itämeren ympäristösuojelukomission palveluksessa olevien Suomen kansalaisten oikeudesta eläkkeeseen ja heidän jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi, että Itämeren merellisen ympäristön suojelukomission palveluksessa olevilla Suomen kansalaisilla olisi oikeus valtion varoista suoritettavaan eläkkeeseen samojen säännösten mukaan kuin

virka- tai työsuhhteessa valtioon olevilla, ja että heidän jälkeensä suoritettaisiin valtion varoista perhe-eläkettä vastaavasti samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhhteessa valtioon olleiden henkilöiden jälkeen.

PERUSTELUT.

Seitsemän Itämeren valtion allekirjoittama ja ratifioima Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskeva yleissopimus on tullut voimaan 3 päivänä toukokuuta 1980. Yleissopimuksen 14 artiklan mukaan komission toimisto, jota kutsutaan sihteeristöksi, sijaitsee Helsingissä. Komission ensimmäisessä kokouksessaan 5 päivänä toukokuuta 1980 hyväksymien henkilöstösääntöjen sosiaaliturvamääräyksissä on lähdetty siitä, että kukin sopimuksen allekirjoittajavaltio huolehtii komissiossa työskentelevän kansalaisensa eläkejärjestelyistä.

On todennäköistä, että useimmat komissiossa työskentelemään tulevat suomalaiset siirtyvät tehtävään valtion palveluksesta, ja että heille tullaan myöntämään valtion palveluksesta virkavapautta komissiossa työskentelyn ajaksi. Näitä tapauksia varten eivät erityiset eläketurvajärjestelyt ole tarpeellisia, koska valtion eläkelain mukainen eläketurva säilyy myös sen ajan, jonka valtion palveluksessa olevan henkilön työ tai virantoimitus on ollut keskeytyneenä sen vuok-

si, että hän on toiminut sellaisessa hallitusten välisessä kansainvälisessä järjestössä tai yhteistyöelimessä, johon Suomi on virallisesti liittynyt.

Siinä tapauksessa, ettei komission palveluksessa olevalla Suomen kansalaisella ole edelleen jatkuvaa palvelussuhdetta Suomen valtioon ja siihen liittyvää valtion eläkelain mukaista eläketurvaa, ei hänellä ole komission palveluksen perusteella eläketurvaa. Näiden tapausten varalta ehdotetaan säädettäväksi, että komission palveluksessa olevalla Suomen kansalaisella olisi oikeus eläkkeeseen valtion varoista samojen säännösten mukaan kuin valtion palveluksessa olevalla henkilöllä, ja että hänen jälkeensä suoritettaisiin valtion varoista perhe-eläkettä samojen säännösten mukaan kuin valtion palveluksessa olleen henkilön jälkeen. Ehdotetulla tavalla on jo järjestetty Suomessa sijaitsevien pohjoismaisten instituuttien palveluksessa olevien eläke- ja perhe-eläketurva siitä annetulla lailla (496/76).

Ehdotetusta eläke- ja perhe-eläketurvasta huolehtisi valtiokonttori, joka huolehtii kaikkien valtion varoista suoritettavien eläkkeiden myöntämisestä ja maksamisesta. Tarkempia määräyksiä ehdotetun lain soveltamisesta voisi tarvittaessa antaa valtiovarainministeriö.

Lakia ehdotetaan sovellettavaksi, milloin eläketapahtuma on sattunut 1 päivänä heinäkuuta 1980 taikka sen jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Itämeren merellisen ympäristön suojelukomission palveluksessa olevien Suomen kansalaisten oikeudesta eläkkeeseen ja heidän jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Itämeren merellisen ympäristön suojelukomission palveluksessa olevalla Suomen kansalaisella on oikeus valtion varoista suoritettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua henkilön kuoltua suoritetaan hänen jälkeensä valtion varoista perhe-eläkettä samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olleen henkilön jälkeen.

2 §.

Eläke- ja perhe-eläketurvasta huolehtii valtiokonttori.

3 §.

Tarkempia määräyksiä tämän lain soveltamisesta antaa tarvittaessa valtiovarainministeriö.

4 §.

Tätä lakia sovelletaan, milloin eläketapahtuma on sattunut 1 päivänä heinäkuuta 1980 tai sen jälkeen.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1980.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

Ministeri *Pirkko Työläjä*rvi